

การอภิปรายผลการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้แก่ ด้านบริการการศึกษา ด้านการเข้าหน้าที่ ด้านการเงินและพัสดุ ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านพัฒนาบุคคล และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามภารกิจทั้ง 6 ด้านของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ขนาดโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 202 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบ่งตามชั้นภูมิ กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นภูมิด้วยวิธีการของยามานะ และทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยถามเกี่ยวกับ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร และขนาดโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ ภายใต้อารมณ์ 6 ด้าน คือ ด้านบริการการศึกษา 10 ข้อ ด้านการเจ้าหน้าที่ 10 ข้อ ด้านการเงินและพัสดุ 10 ข้อ ด้านแผนงานและงบประมาณ 9 ข้อ ด้านพัฒนาบุคลากร 10 ข้อ และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ 16 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ในด้านบริการการศึกษา ด้านการเจ้าหน้าที่ ด้านการเงินและพัสดุ ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์

ส่วนคุณภาพของเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากจากภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการวิจัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีหนังสือถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการแจก

และเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียน สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยได้ประสานกับผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ ด้วยตนเอง ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 202 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 202 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package to Social Sciences for Windows) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร และขนาดโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน โดยวิธีหาค่าร้อยละ

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลด้านภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ด้านบริการการศึกษา ด้านการเจ้าหน้าที่ ด้านการเงินและพัสดุ ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านพัฒนาบุคคล และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายด้านและรายข้อ เพื่อหาระดับการปฏิบัติงานของแต่ละด้าน

4.3 ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยวิธีทดสอบที (t-test) ในกรณีที่มีตัวแปร 2 ระดับ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่ตัวแปร 3 ระดับ

4.4 แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยวิธีแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏผลดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการการศึกษา และด้านการเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเงินและพัสดุ ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านพัฒนาบุคคล และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับปานกลาง

การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามที่ชนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามที่ชนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ จัด
สวัสดิการให้กับหน่วยงานในสังกัด เช่น จัดโครงการประกันชีวิตข้าราชการ การจัดโครงการเงิน
ทุนหมุนเวียนกู้สร้างบ้านผ่อนส่ง ฯลฯ มีการประสานงานร่วมมือกับชุมชน หรือหน่วยงานอื่นใน
การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสำนักงานให้หน่วยงานในสังกัดทราบอย่าง
ทั่วถึง และจัดทำเอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักงานแล้วแจ้งให้
หน่วยงานต่าง ๆ ทราบ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามที่ชนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านการเจ้าหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ รายงานผล
การประชุมเกี่ยวกับอัตรากำลังให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุกครั้งหลังการประชุม มีการ
สำรวจตำแหน่งว่างของผู้บริหารและครูสายผู้สอนอย่างเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อนำมาวางแผนใน
การสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อประกอบการพิจารณาความดี
ความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบหกเดือนอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับปานกลาง และเกลี่ย
อัตรากำลังข้าราชการครูกระจายทั่วถึงโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด อยู่
ในระดับน้อย

1.3 การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามที่ชนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านการเงินและพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ มี
การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อบริหารการเงิน มีการควบคุม กำกับ และตรวจสอบการเงิน
จัดเก็บเอกสารการเงินอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตรวจสอบเอกสาร ลงบัญชี และทะเบียนต่าง ๆ
อย่างสม่ำเสมอ และมีการแจ้งการเบิกจ่ายเงินของงานบัญชีให้ทราบ อยู่ในระดับมาก

1.4 การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามที่ชนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านแผนงานและงบประมาณ โดยภาพ
รวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ยกเว้นข้อ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสำนักงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมาก

1.5 การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านพัฒนาบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ ส่งเสริมให้ข้าราชการครูได้มีโอกาสศึกษาต่อ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก

1.6 การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติงานด้านหน่วยศึกษานิเทศก์อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน โดยมีการจัดทำแผนงานพัฒนาวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการนิเทศและติดตามผลอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามภารกิจทั้ง 6 ด้าน ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร และขนาดโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน ต่างกัน ตามสมมติฐาน ข้อ 1 - 3

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเข้าหน้าที่ ด้านการเงินและพัสดุ และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปีทุกด้านเช่นกัน ส่วนด้านบริการการศึกษา ด้านแผนงานและงบประมาณ และด้านพัฒนาบุคคล ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

3.1.1 ด้านบริการการศึกษา ปัญหา คือ การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทั่วถึง ลำช้า และไม่ทันเหตุการณ์ การให้บริการกับผู้มาติดต่อกับสำนักงานล่าช้า และขาดความเสมอภาคกัน และการจัดสวัสดิการให้กับหน่วยงานในสังกัดไม่ทั่วถึง และไม่เพียงพอ

3.1.2 ด้านการเจ้าหน้าที่ ปัญหา คือ ขาดอัตรากำลังครู และไม่สามารถเกลี้ยอัตรากำลังครูไปยังโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ได้อย่างทั่วถึง การจัดสรรบุคลากรล่าช้าทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานของโรงเรียน และไม่บรรจุครูตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน

3.1.3 ด้านการเงินและพัสดุ ปัญหา คือ ขาดการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้เรื่องการจัดทำบัญชี การเงิน และพัสดุ ที่มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบใหม่ ๆ งบประมาณการจัดซื้อสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการ ขาดการสำรวจพัสดุ ครุภัณฑ์ จัดสรรให้ในสิ่งที่โรงเรียนไม่ต้องการและขาดคุณภาพ และการดำเนินการเกี่ยวกับเงินสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ฯลฯ ล่าช้ามาก

3.1.4 ด้านแผนงานและงบประมาณ ปัญหา คือ การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอกับแผนงานและโครงการของโรงเรียน การจัดสรรงบประมาณไม่คำนึงถึงข้อมูลที่เป็นจริง มักจะยึดพรรคพวกเป็นหลัก และจัดสรรงบประมาณล่าช้า

3.1.5 ด้านการพัฒนาบุคคล ปัญหา คือ การพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและไม่ทั่วถึง การจัดอบรม สัมมนา มีน้อยมากและมักจะทำเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร จัดสรรงบประมาณให้ไม่เพียงพอ

3.1.6 ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ปัญหา คือ ขาดการนิเทศ ติดตามผล อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขาดการเขียนเขียน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา และมีภารกิจอื่นมากกว่าที่จะรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

3.2.1 ด้านบริการการศึกษา ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทั่วถึง รวดเร็ว และทันเหตุการณ์ เช่น จัดทำแผ่นพับ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ควรเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานให้มีความฉับไวเต็มใจให้บริการ และน่าประทับใจ ให้เท่าเทียมเสมอกันทุกคน และควรจัดงบประมาณช่วยเหลือในการจัดสวัสดิการให้กับหน่วยงานในสังกัดตามความจำเป็นและเหมาะสม และกระจายอย่างทั่วถึง

3.2.2 ด้านการเจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรจัดสรรอัตรากำลังครูตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด หาวิธีการหรือมาตรการเพื่อเกลี่ยอัตรากำลังครูแต่ละโรงเรียนให้เกิดความสมดุล และมีความยุติธรรมมากที่สุด ควรวางแผนการย้ายพร้อมกับการบรรจุคนเข้าสู่ตำแหน่ง เพื่อแก้ปัญหาคาดการบริหารงานของโรงเรียน และควรบรรจุครูตามสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดแคลน เพื่อการจัดการเรียนการสอนจะได้มีคุณภาพ

3.2.3 ด้านการเงินและพัสดุ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรจัดอบรมให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงอย่างต่อเนื่อง และทันกับการเปลี่ยนแปลงของระเบียบต่าง ๆ ควรสำรวจความต้องการของโรงเรียนในการจัดสรรพัสดุ ครุภัณฑ์ และควรเพิ่มคุณภาพของพัสดุ ครุภัณฑ์ ให้คงทนในการใช้ หรือควรกระจายการจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ ให้กับโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ เพราะจะได้ตามความต้องการของโรงเรียน และควรดำเนินการเกี่ยวกับเงินสวัสดิการ

ต่าง ๆ ให้เป็นระบบที่ชัดเจน แน่นอน และรวดเร็ว

3.2.4 ด้านแผนงานและงบประมาณ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับแผนงานและโครงการของโรงเรียน เพื่อการจัดการศึกษาจะได้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ควรใช้ข้อมูลที่ถูกต้องในการจัดสรรงบประมาณ และจัดสรรด้วยความยุติธรรมมากที่สุด และควรจัดสรรงบประมาณตามปฏิทิน หรือแผนงานที่ได้กำหนดไว้

3.2.5 ด้านการพัฒนาบุคคล ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรวางแผนและจัดตั้งงบประมาณที่ชัดเจน ต่อเนื่อง และทั่วถึง ในการพัฒนาบุคลากรอย่างตรงเป้าหมาย ควรจัดการอบรม สัมมนา พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีตามความเหมาะสม และควรจัดสรรงบประมาณในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้เพียงพอ เพราะสามารถนำมาพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.6 ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และออกเยี่ยมเยียนโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อได้รับทราบสภาพที่แท้จริงของปัญหา ควรปฏิบัติงานประสานความร่วมมือกับโรงเรียน และมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา และควรลดบทบาทอื่นของศึกษานิเทศก์ให้น้อยลง และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบให้มากขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผล ผู้วิจัยอภิปรายผลตามประเด็นที่ค้นพบ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้แก่ ด้านบริการการศึกษา ด้านการเข้าหน้าที่ ด้านการเงินและพัสดุ ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านพัฒนาบุคคล และด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ จันทรค์ดา (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดการศึกษาของจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร หอยง่อน (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของข้าราชการในอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาล ชันดิยู (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติรี ทองปาน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนด อยู่ในระดับมาก

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีหน้าที่รับผิดชอบ 5 ฝ่าย กับ 1 หน่วย คือ ฝ่ายบริการการศึกษา ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายการเงินและพัสดุ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ฝ่ายพัฒนาบุคคล และหน่วยศึกษานิเทศก์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาระงานที่มากเมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน มีบุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ นอกจากนี้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายอยู่เสมอ ทำให้การปฏิบัติงานขาดความเป็นระบบและต่อเนื่อง เมื่อวัสดู อุปรกรณ์ เถืองใช้ในสำนักงานชำรุด ขาดงบประมาณในการซ่อมแซม ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้ากว่าปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ปภัสสรานนท์ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณ ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน การย้ายเปลี่ยนสายงานของข้าราชการพลเรือน และศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานธุรการมากไม่มีเวลาพัฒนางานวิชาการ ส่งผลทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านบริการการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี วรวิเชียรวงษ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ รับผิดชอบบริการและส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งหมวดบริการและส่งเสริมการศึกษา มีภารกิจคล้ายคลึงกับงานด้านบริการการศึกษา และเป็นลักษณะการปฏิบัติงานตามภารกิจของ

สำนักงานเหมือนกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำหรับ เชนก โกสุโ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการปฏิบัติงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 9 พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก ซึ่งงานด้านบริหารทั่วไปของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับงานด้านบริการการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเช่นกัน ส่วน ขาล ชันดิยู (2538 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก อีกทั้งงานวิจัยของ ชาตรี ทองปาน (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนด ด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ วิจิษฐ์ ตั้งวงศ์ถาวรกิจ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า สภาพและการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ ผดุงเกษมคง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 1 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ กลุ่มบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับสูง ซึ่งกลุ่มบริหารงานทั่วไปของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอก็มีลักษณะงานเช่นเดียวกับงานด้านบริการการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอีกหน่วยงานหนึ่ง

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีการวางแผนด้านบริการการศึกษา หรือเมื่อก่อนเรียกว่า ด้านบริหารงานทั่วไป โดยการจัดทำแผนงานและโครงการตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด ซึ่งบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี การบริการการศึกษาเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับ งานการจัดสำนักงาน งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ งานสวัสดิการ งานยานพาหนะ การดำเนินงานตาม พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และงานประสานงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจศักดิ์ ชมสุทธา (2539 : 239-241) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารงานทั่วไป สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า สภาพและการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารงานทั่วไปปฏิบัติตามกรอบงานที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด โดยยึดระเบียบเป็นหลักในการปฏิบัติงานด้านธุรการ ส่วนงานสวัสดิการ มีการจัดสวัสดิการได้ สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร งานประสานงานโครงการต่าง ๆ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานงานโครงการ และงานประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์หลายด้านและ

สอดคล้องกับภารกิจ จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านบริการการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ อมะลย์เชิฐ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การปฏิบัติงานในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู อยู่ในระดับมาก ส่วน ขาล ชันดิยู (2538 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดสกลนคร ด้านงานการเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ชชาติ ทองปาน (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนด ด้านงานการเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิษฐ์ ตั้งวงศ์ถาวรกิจ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพและการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านงานการเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 241) ได้กำหนดหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเจ้าหน้าที่ เป็นงานเกี่ยวกับ งานอัตรากำลัง งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานบำเหน็จความชอบและบำนาญ และงานทะเบียนประวัติ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเจ้าหน้าที่ ได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดตามแผนปฏิบัติงานประจำปี เช่น จัดทำสถิติข้อมูลอัตรากำลัง แจกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการขอย้าย โอน การพิจารณาความดีความชอบ ดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จัดทำบัญชีถือจ่ายอัตราเงินเดือนประจำปี งบประมาณ จัดทำเอกสาร หลักฐานทางราชการเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เป็นต้น ในส่วนของอัตรากำลังยังมีปัญหาอยู่บ้าง เช่น การเกลี้ยอัตรากำลัง และการขาดแคลนอัตรากำลัง แต่ปัญหาเหล่านี้ต้องรอการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก่อนจึงจะดำเนินการได้ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของงานด้านการเจ้าหน้าที่ และเห็นว่าบุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบงาน จึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการเงินและพัสดุ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร หอยงเอ่น (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า งานการเงินและพัสดุ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขนก โกสุโข (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานด้านการเงินและพัสดุ อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขาล ขันติ (2583 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดสกลนคร ด้านการเงินและพัสดุ อยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี ทองปาน (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนด ด้านการเงินและพัสดุ อยู่ในระดับมาก

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะ การปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเงินและพัสดุจะต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้งานด้านนี้หลายประการเกิดความล่าช้า อีกทั้งระเบียบต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ บุคลากรต้องทำความเข้าใจในระเบียบให้ชัดเจนก่อนการปฏิบัติ และบุคลากรเองมีการย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งบ่อย ทำให้ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ขาดความชำนาญในด้านนี้ ซึ่งกิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 67) กล่าวว่า งานการเงินมีลักษณะพิเศษ เป็นงานที่ต้องการความละเอียด และมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติ ผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินจึงควรมีคุณสมบัติดังนี้ คือ ซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่การงาน มีความรู้ความสามารถในงานที่รับผิดชอบ โดยทั่วไปจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชี ระเบียบการเงิน มีความละเอียดรอบคอบ อารมณ์มั่นคง และมีความรับผิดชอบสูง ดังนั้น การพิจารณาคัดเลือกเพื่อมอบหมายงานการเงินและบัญชีจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 ข : 61) อธิบายว่า งานธุรการ การเงิน และงานพัสดุนั้น จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 อย่างเคร่งครัด ดังนั้น ในการแต่งตั้งคณะทำงานในด้านนี้จะต้องพิจารณาคูบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมเข้ารับผิดชอบงาน และนฤมล ปัทมสารานนท์ (2539 : 205) พบว่า ปัญหาการบริหารการเงินของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด คือ ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน และขาดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ปัญหาการปฏิบัติการเงิน คือ ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำ

เอกสารเผยแพร่ กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุ คือ ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และขาดความร่วมมือจากกรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการปฏิบัติงานพัสดุต่าง ๆ จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเงินและพัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านแผนงานและงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ ผดุงเกษมคง (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ กลุ่มแผนงานและติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขนก โกสุโข (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานด้านแผนงานและงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านแผนงานและงบประมาณ ในเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนงานและโครงการเผยแพร่ให้กับหน่วยงานในสังกัดได้รับทราบไม่ต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารมองการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลางซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในส่วนของการจัดทำนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยวิเคราะห์นโยบายและแผนงานสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานระดับบนหรือระดับล่าง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โรงเรียน ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ การจัดทำนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจะศึกษาปัญหา และความต้องการ ในการจัดการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางที่จะประสานระหว่างระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ เพื่อการจัดการศึกษาจะได้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 ข : 4) อธิบายว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เป็นขั้นตอนที่สำคัญเพราะเป็นพื้นฐานของการวางแผน จะทำให้ทราบว่าสภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง และอะไรที่ต้องการ เช่นเดียวกับ วิจิตร ศรีสอาด (2536 : 115) กล่าวว่า การที่จะกำหนดนโยบายขึ้นมาแล้วสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดนั้นจะต้องพัฒนานโยบายขึ้นมาจากปัญหาพื้นฐานที่เกี่ยวกับภารกิจหลัก และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น นอกจากนี้ด้านแผนงานและงบประมาณยังมีปัญหาเกี่ยวกับ การ

ขาดแคลนงบประมาณ ทำให้การจัดสรรงบประมาณล่าช้าไปด้วย ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานะ ขุ่ยสกุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 พบว่า มีปัญหาเรื่องบุคลากรไม่เพียงพอ การเขียนแผนงาน/โครงการไม่ตอบสนองนโยบายและปัญหา ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และวิธีการประเมินผลยังไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชนก โกสุโข (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า ความต้องการในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณประจำปีให้ทันเวลา และการจัดสรรบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอในการปฏิบัติงาน จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านแผนงานและงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านพัฒนาบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร ศิริโกศา (2535 : ก) ได้ศึกษากิจกรรมพัฒนาบุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 พบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลัย จันทร์เทศ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชนก โกสุโข (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานด้านการฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อย

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการพัฒนาบุคคล ในการจัดไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ การดำเนินการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และการดำเนินการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้กับข้าราชการในสังกัด จากการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้เห็นว่าการปฏิบัติงานในด้านนี้ขาดการวางแผนที่ชัดเจน เพราะในเรื่องต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา ถ้ามีการวางแผนที่เป็นระบบ ก็สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเสนาะ ดิยาว (2543 : 83) ให้ความหมายว่า การวางแผน คือ กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการว่าจะทำอย่างไรให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น และพรพรรณ เอกเผ่าพันธุ์ (2537 : 20) กล่าวว่า แผนงานซึ่งประกอบด้วยนโยบาย ระเบียบวิธี

ปฏิบัติงาน กฎต่าง ๆ ตลอดจนวิธีทำงานที่ได้รับมอบหมาย และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยให้สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้จะได้รับเงินทุนสนับสนุนในการจัดทำแผนงานอยู่เสมอ แผนงานที่จัดทำขึ้นมักประกอบด้วยแผนงานใหญ่ และมีแผนงานย่อย ๆ หรือโครงการประกอบแผนงานสนับสนุนซึ่งกันและกันในเรื่องตารางเวลาการทำงาน หรือกำหนดการระหว่างแผนงานต่าง ๆ ดังกล่าว เนื่องจากแผนงานใดล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนดก็จะมีผลกระทบไปยังแผนอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ด้านการพัฒนาบุคคลยังมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร งบประมาณในการพัฒนาบุคลากร และจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายและระเบียบราชการไม่เพียงพอ และการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนของข้าราชการที่ได้รับความเดือดร้อนไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ปภัสสรานนท์ (2539 : 208) พบว่าปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาบุคคล คือ ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ และขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินงาน จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการพัฒนาบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี ทองปาน (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนด ด้านนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ประพตติ จงไมตรีพร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของฝ่ายพัฒนาวิชาการ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า การปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของฝ่ายพัฒนาวิชาการ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิษฐ์ ตั้งวงศ์ถาวรกิจ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพและการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์พร อรรถวุฒิกุล (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 พบว่า การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์จังหวัด ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุม ใจบุญ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระบบการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1 พบว่า กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ในการริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ และการมีผลงานการวิจัยทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จากการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ส่งผลให้การจัดการศึกษาในระดับโรงเรียนไม่พัฒนาเท่าที่ควร เพราะศึกษานิเทศก์เป็นผู้นำทางวิชาการในการพัฒนาเทคนิค รูปแบบนวัตกรรมทางการเรียนการสอน และผลงานวิจัยทางการศึกษาแก่ครูผู้สอนในโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของอดัม และแฟรงค์ (Adam and Frank อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีคิดถ, 2532 : 64) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศว่า ช่วยให้ครูค้นหาและรู้วิธีการทำงานโดยตนเอง รู้จักวิเคราะห์ปัญหาตนเอง และรู้ว่าจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำอีกหลายประเด็น เช่น การนิเทศ ติดตามผล อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพนักเรียน การจัดทำเอกสารทางวิชาการเผยแพร่ การประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษากับหน่วยงานอื่น การประเมินผลทางการศึกษา และการนำผลการประเมินต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากประเด็นดังกล่าวทำให้โรงเรียนปฏิบัติงานตามแผนงานของโรงเรียน โดยไม่มีผู้ดูแลว่าจะเดินไปตามทิศทางของนโยบายอย่างถูกต้องหรือไม่ ซึ่งสังค์ อุทรานันท์ (2530 : 12-13) ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นการมุ่งพัฒนาคน พัฒนางาน สร้างการประสานสัมพันธ์ และสร้างขวัญกำลังใจ จึงน่าจะเกิดผลดีต่อการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น หากโรงเรียนได้รับการนิเทศและศึกษานิเทศก์วางกรอบงานและนโยบายไว้ให้ชัดเจน ในส่วนของคุณคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เห็นว่า ศึกษานิเทศก์มีภารกิจอื่นมากกว่าที่จะรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ปภัสสรานนท์ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่าศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานธุรการมากไม่มีเวลาพัฒนาวิชาการ และสอดคล้องกับการประชุมของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ ที่ให้ไว้ว่า ศึกษานิเทศก์รับผิดชอบงานมากเกินไป เช่น งานระบบข้อมูล งานโครงการ งานธุรการ และอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533 : 79) สำหรับ เจริญ พิมพพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ พบว่า ปัญหาที่พบ คือ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ และขาดการส่งเสริมให้บุคลากรหรือหน่วยงาน

ในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และอภิวันท์ พินทอง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานการนิเทศการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5 พบว่า ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดข้อมูลประกอบการตัดสินใจสั่งการ ขาดงบประมาณ โรงเรียนให้ข้อมูลไม่ตรงกับสภาพเป็นจริง มีเวลาไม่เพียงพอในการนิเทศและการประเมินคุณภาพ ขาดการประสานงานที่ระหว่งโรงเรียนกับหน่วยศึกษานิเทศก์ การประเมินผลไม่เป็นระบบและขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง และการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอยังมีน้อย จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามภารกิจทั้ง 6 ด้านของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ขนาดโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลัย จันทรเทศ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงานในด้านงบประมาณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์พร อรรถวุฒิกุล (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์จังหวัด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตำราย เขือกพันธ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และแนวทางแก้ไขในทักษะของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดที่มีวุฒิต่างกัน ประสบปัญหาในการบริหารงาน แตกต่างกัน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนเคยผ่านการอบรมจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารมาแล้ว ทำให้เข้าใจถึงการปฏิบัติงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเหมือนกัน และยังมีเครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยในการติดต่อประสานงาน แจ้งข่าวสารต่าง ๆ ได้รับรู้และกระจายอย่างทั่วถึง ประกอบกับในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต้องการพัฒนาตนเองให้ทันกับยุคการปฏิรูปการศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่ว่าวุฒิใด พยายามศึกษาสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ นอกจากนี้มีการประชุมประจำเดือน เพื่อแจ้งและสรุปผลการทำงานที่

ผ่านมาให้มีความเข้าใจตรงกันในการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่ง เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525 : 126) โดกล่าว่า บุคคลที่ได้รับความรู้ในสิ่งที่คล้ายคลึงกัน มีผล ให้ความคิดเห็นของบุคคลไม่แตกต่างกัน จึงน่าจะเกิดผลดีต่อการนำนโยบายเข้าสู่การปฏิบัติจริง ในโรงเรียน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้สรุปว่า การประชุม อบรม และ เสนอแนะความรู้ จัดทำคู่มือแก่เจ้าหน้าที่และบุคลากร จะเป็นประโยชน์ เกิดความรู้และความ เข้าใจที่ตรงกัน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : คำนำ) อธิบาย ว่า การฝึกอบรม ประชุม สัมมนา การสนับสนุนให้ศึกษาต่อ รวมทั้งการจัดเอกสารเผยแพร่ และจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงาน จะช่วยให้ผู้บริหารไม่ว่าวุฒิใด ตำแหน่งใด มีโอกาสพัฒนาตนเอง จนมีความรู้ความสามารถทุก ๆ ด้าน พอ ๆ กัน นอกจากนั้น โรงเรียนประถมศึกษาได้รวมกัน เป็นกลุ่มโรงเรียน ซึ่งตามปกติกลุ่มโรงเรียนหนึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7-10 โรงเรียน เพื่อให้ โรงเรียนภายในกลุ่มเดียวกันช่วยเหลือในการจัดการศึกษา การทำงานเป็นกลุ่มโรงเรียนทำให้ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ได้มีโอกาสพบปะสนทนาแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ และได้ปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นผลให้แนวคิดและทัศนคติที่แสดงออกมาต่อสิ่งต่าง ๆ คล้ายกัน จึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการ ปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตำรวจ เผือกพันธ์ (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้อำนวยการ ประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารงานต่างกัน ประสบปัญหาในการบริหาร งาน แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร สุขทอง (2535 : ข) ได้ศึกษาความ คิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิติกร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ในเขตการศึกษา 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานของ นิติกร ส่วนใหญ่ไม่ขึ้นอยู่ประสบการณ์การบริหาร และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์พร อรรถวุฒิกุล (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์จังหวัด จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ ปฏิบัติงานมานานสามารถสะสมประสบการณ์ เทคนิคต่าง ๆ ได้มาก และมักจะได้รับเชิญเป็น วิทยากรในการจัดการอบรม สัมมนาต่าง ๆ เพราะเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถมองสิ่ง

ต่าง ๆ ได้ละเอียด รอบคอบ และลึกซึ้งมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย และการจะให้เข้าใจถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานต้องใช้เวลามากเช่นกัน บางครั้งความรู้ความเข้าใจที่เหมือนกันก็ปฏิบัติงานได้ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ด้วย ซึ่งพรรณราย ทร์พะยะประภา (2531 : 21) อธิบายว่า คนเราเมื่อมีประสบการณ์ต่างกัน การรับรู้ย่อมแตกต่างกัน แล้วจะส่งผลให้มีทัศนคติและความคิดเห็นแตกต่างออกไปด้วย เช่นเดียวกับ เสนาะ ดีเยาว์ (2543 : 206) ได้กล่าวไว้ว่า คนมีประสบการณ์มาก มีส่วนให้ผู้นั้นมีความรู้ความสามารถ และปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจสูง และ สมาน รังสิโยกฤษณ์ (2535 : 15) กล่าวว่า การปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาเป็นปัจจัยที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ บุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากย่อมมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานมากเช่นกัน จึงทำให้การทำงานไปสู่เป้าหมายได้ง่ายขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเียร สุขทอง (2535 : ข) พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิติกร ส่วนใหญ่ไม่ขึ้นอยู่กับขนาดโรงเรียน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ อมะลัษเฐียร (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน เห็นว่ามีการปฏิบัติงานในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู แตกต่างกัน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกขนาดต้องปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง หรือใหญ่ ใช้นโยบายเดียวกัน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกขนาดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และร่วมกิจกรรมในการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ทำให้มีความเข้าใจในการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525 : 126) ได้กล่าวว่า เมื่อบุคคลได้รับความรู้จากการฝึกอบรม ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เพราะจะทำให้มีความรู้ในการดำเนินงานของโรงเรียนได้ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ปฏิบัติงานโดยไม่ได้คำนึงถึงขนาด

โรงเรียน และการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (2545 ข : 12) ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งรัด ให้มีการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนทุกโรง สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง จากนโยบายดังกล่าวทำให้เห็นว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ปฏิบัติต่อโรงเรียนเสมอเหมือนกันทุกขนาดโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหน่วยศึกษานิเทศก์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านหน่วยศึกษานิเทศก์ ดังนี้ ควรมีการวางแผนและปฏิบัติตามแผนในการนิเทศ ติดตามผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และพัฒนารูปแบบหรือเทคนิคการนิเทศ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศไม่รู้สึกเบื่อหน่ายและได้ความแปลกใหม่ โดยอาจจะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการนิเทศ ควรมีผลงานการวิจัยทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะช่วยให้ศึกษานิเทศก์แก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น และเป็นแบบอย่างในการทำวิจัยให้กับครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้วย นอกจากนี้ควรจัดทำเอกสารทางวิชาการเผยแพร่ เช่น เอกสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว จุลสาร วารสารต่าง ๆ เพื่อผู้ที่ได้รับข่าวสารจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของการศึกษา ส่วนด้านการเจ้าหน้าที่ การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูกระจายทั่วถึงโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด อยู่ในระบับน้อย จึงควรมีการประสานงานร่วมกันของหน่วยงานตั้งแต่ โรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่ค่อนข้างจะ แก้ไขยากและเป็นปัญหามานานแล้ว เพราะฉะนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะดำเนินการอย่างจริงจัง อาจจะแต่งตั้งในรูปของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องนี้โดยตรง

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีวุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ทำให้มีความคิดเห็นไปในลักษณะคล้ายคลึงกัน เพราะฉะนั้นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสามารถพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ และแจ้งการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทราบอย่างต่อเนื่อง

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติร่วมกัน อาจจะเป็นในลักษณะของการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพราะจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนต้องใช้เวลาอยู่ด้วยกันมากขึ้น ทำให้มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติต่าง ๆ ส่งผลให้มีความเข้าใจในลักษณะงานไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะยกเลิก และจัดตั้งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยจึงควรศึกษาประเด็นต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ครูผู้สอน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานในการจัดการศึกษาแบบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการจัดการศึกษาแบบสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2.3 ควรศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ

2.4 ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา